

PRENUMERATA:

Miesiąc
900 Mk.
domu l.
syłka w
w innyc
Mk. Za
dopł:

Cena 5

Numeru 10 1111.

Konto czekowe P. K. O.

140561.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty pocztowej.

REDAKCJA przy ulicy Ossolińskich l. 15. ADMINISTRACJA przy ulicy Chorążczyzny l. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6 rano do 7 wieczór. — Adres dla telegr. „Kurier“ Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19.

W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień“ ul. Widok 19, oraz Adm. „Gazety Lud.“ ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry wynosi:
Zwyczajne za tekstem 40 Mk.
Nadzwyczajne 120 Mk. Nekrologi
100 Mk. Na pierwszej kolumnie
250 Mk. Przed kroniką 180 Mk.
Po kronice i komunikaty 160
Mk. Drobne ogłoszenia, za ka-
żdy wyraz 20 Mk. w rubryce:
Kupno i sprzedaż, matryme-
nia i korespondencja pry-
watna za każdy wyraz 30 Mk.
Paski na kolumnach tekstowych
po 100 Mk. za wiersz milime-
try, szerok. 80 milim.

Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50% drożej.

Ogłoszenia zagraniczne o 100% drożej.

KURIER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

Rozbicie.

Powodzenie konferencji londyńskiej było z góry niemożliwe. Stwierdził to nagle uspokojony i do obiektywności skłonny „Observer“. Ultimatum Poincarego i nota Balfoura unemożliwiły, zdaniem jego dyskusję. Dyskusja nad odszkodowaniem była niemożliwa, gdy sankcje wkraczały a priori. Anglia zaś przez notę Balfoura zamknęła sobie drogę ustępstw, a miała być to konferencja wstępna, gdyż po niej dopiero omówić można było rozbrojenie, pokój i współpracę międzynarodową Europy i Ameryki. Ten sam „Observer“ w poprzednim numerze dał jeden klucz zagadki, wyrażając chorobliwą trwogę Anglii przed dążeniem do hegemonii Francji. Nieustępliwość Francji w sprawie odszkodowań była dla niej dążeniem do opanowania Europy i trwogą tą tłumaczy się chorobliwie niestała, oporna i zawsze przeciw Francji i jej wszystkim projektom idąca polityka Anglii. Niedopuszczyć do hegemonii Francji, oto hasło. Widno hegemonii tej widzi Londyn wszędzie, stąd stałe dążenie do osłabienia Francji i jej zwolenników. Tu leży źródło projektu angielskiego, aby odszkodowania niemieckie wpływały do kasy komisji odszkodowań, a nie do odnośnych rządów, projekt, który znów Francję pozbawił należnych odszkodowań.

Jednak obok tego leku powszechnego w Anglii, gdzie zawiść i niechęć do Francji rosła, wiele zaważyła i sama osoba Lloyd Georgea. Nieobliczalna, zmienna z godziną każdą, inna w każdej mowie, polityka miała cel jeden: sabotaż konferencji, zerwanie z Francją, mówią jedni, inni bardziej pesymistyczni z grupy Northcliffa, oskarżają go wprost o dążenie do bankructwa Europy z Anglią włącznie. Zarzut ten powtarza się i na łamach prasy innych krajów. W niektórych wyobraźniach Lloyd George wyrasta na poprzednika wielkich przewrotów, który drogę wielkiej rewolucji ścieśli.

Najprawdopodobniej daży on już do owych nowych przymierzy, o których wspominał w Genewie, a dotąd nie chciał otwarcie przyznać, że pragnąc szanować i wilka i kozę do czasu. Rzecz ciekawa, że już i partie polityczne angielskie wychuwają orientację filogermańską i daje się odczuć rozdziewiek w łonie grup konserwatyści, liberali i socjaliści dzieli się na dwa kierunki. Na zebraniu partii socjalistycznej charakterystyczny był wniosek o zaprzestanie walki przeciw sprzymierzeńcowi — Francji, wniosek poparty przez przywódca, a zwalczany przez Mac Juringa i odłam germanofilski.

W tym stanie rzeczy prasa neutralnych państw tłumaczy ultimatum Poincarego przed wyjazdem do Londynu chęcią zmuszenia Lloyd Georgea do zrzucenia przyzbytych i wybrania między przyjaciółmi otwartymi a tajnymi sympatjami.

Francja złudzeń co do konferencji nie miała — Poincare zgłosił odmówił jej miana konferencji — obrala zatem grę ostateczną. Poszła drogą wskazaną przez Milleranda, przez okupację Frankfurtu, widząc, że polityka ta przyniosła więcej owoców, niż Briandowskie kompromisy, wiedząc do obawiania Francji.

L. C.

Nominacje ministrów w gabinecie dr. Nowaka.

Dr. K. W. Kumaniecki — ministrem oświaty.
Dr. J. Raczyński — ministrem rolnictwa.

Warszawa. (PAT.) Naczelnik Państwa podpisał dekret nominacyjny, mianujący dra Kazimierza Władysława Kumanieckiego, profesora uniwersytetu Jagiellońskiego, ministrem wyznań i oświecenia publicznego, oraz dekret nominacyj-

ny, mianujący dotychczasowego kierownika ministerstwa rolnictwa i dóbr państwowych dra Jana Raczyńskiego, ministrem rolnictwa i dóbr państwowych.

Polska żąda zniesienia pasa neutralnego na Litwie.

Nota polska do Ligi Narodów.

Warszawa. (PAT.) Min. spraw zagr. wystosował nast. notę do prezydium Rady Ligi Narodów:

Panie Prezydencie! Powołując się na notę z dnia 24. czerwca, mam zaszczyt podać do wiadomości nowy szereg gwałtów, dokonanych przez partyzantów litewskich i przez przebrane wojska litewskie na ludności, zamieszkującej strefę neutralną i terytorja polskie, graniczące ze strefą.

Rząd polski, wierny swej polityce pokojowej, powstrzymuje się od wszelkich represji, protestując przed Ligą Narodów przeciw tym zamachom,

dokonywanym na terytorjum polskiem, w celu tylko prowokacyjnym.

Wobec niemożliwej sytuacji stworzonej przez gwałty litewskie oraz przez celowo tolerowane napady na strefę neutralną, mam zaszczyt w imieniu rządu polskiego ponownie zwrócić uwagę na pilną konieczność wykonania uchwały Rady z dnia 17. maja w sprawie likwidacji strefy neutralnej. Podp. Narutowicz.

Do noty powyższej dołączone zostały dokumenty, wykazujące przytoczone powyżej fakty.

Na horyzoncie wyborczym.

MIANOWANIE GENERALNEGO KOMISARZA WYBORCZEGO.

Warszawa. (PAT.) Naczelnik Państwa zamianował sędziego sądu najwyższego dra Tadeusza Bresińskiego generalnym komisarzem wyborczym.

NIEZUPEŁNE ZABEZPIECZENIE WYBORÓW.

Warszawa. (Tel. wł.). (G) W niektórych starostwach rozpoczęły się już narady, mające na celu ustalić porządek i bezpieczeństwo na czas wyborów. Po obliczeniu się z rozporządzeniami siłami policyjnymi okazało się, że niektóre lokale wyborcze przy obecnej ilości policji będą pozbawione ochrony policyjnej, wobec czego mają być wynalezione inne środki zabezpieczenia wybo-

row. Jednak czuwanie nad bezpieczeństwem wyborów pod żadnym pozorem nie będzie powierzane organizacjom w rodzaju endeckich bojówek znanych pod nazwą „Straży narodowej“ i podobnym organizacjom.

OBOWIĄZEK LEGITYMOWANIA WYBORCÓW

Warszawa. (AW.) Podczas wyborów będzie bardzo liberalnie traktowana kwestja przynależności do państwowości polskiej, albowiem posługiwać się będzie można metrykami, paszportami, książeczkami legitymacyjnymi, pożądanem jest także, aby wyborcy zawczasu zaopatrzyli się w dowody osobiste u starostów. W ten sposób będzie można uniknąć pominięcia w spisie wyborców.

Udział Polski w konferencji Małej ententy.

WYBIERANIE DELEGATÓW POLSKICH.

Warszawa. (Tel. wł.). (G). W ciągu dnia jutrzejszego ma być zdecydowane kto ma być reprezentantem Polski na konferencji małej ententy w Pradze zapowiedzianej na 25. bm. W każdym razie wiadomym jest, że reprezentantem nie będzie poseł Piltz. Pierwotnie projektowano, aby pojechał tam poseł polski w Paryżu Zamoyski. Prawdopodobnie jest jednak, że pojedzie do Pragi p. Skrzyński Wł

JUGOSŁAWIA CZEKA NA OTWARCIE KONFERENCJI.

Warszawa. (Tel. wł.). (G). Przyjazd delegacji rządu jugosławijskiego z min. Jankowiczem na czele dla przeprowadzenia rokowań o traktat z Polską został odłożony do 28. bm. Opóźnienie to — jak nas informują — wywołane zostało oczekiwaniem delegacji na powrót do Belgradu jugosł. ministra spraw zewn. z którym delegacji muszą się porozumieć przed wyjazdem do Warszawy.

Przegląd światowy.

OPINJA WŁOSKA A KONFERENCJA LOND.

„Popolo d'Italia“, będący wyrazem nacjonalistycznych sfer włoskich, w ten sposób wyraża się o konferencji: „Opinia publiczna włoska przekonana jest, że byłoby niesprawiedliwością narzucać Włochom odszkodowania wojenne. Nie otrzymaliśmy od Anglii złota, lecz broni i amunicję, potrzebną do wspólnego zwycięstwa, z którego największe zyski wyciągnęła Anglia. A jeśli Anglia do tego zwycięstwa dostarczyła środków technicznych, my daliśmy olbrzymią dante krwi, za którą moglibyśmy wysłać do Londynu rachunek nieporównanie wyższy od tego, który nam płacić każą. Czy 500.000 zabitych nie równa się stracie miliardów? Czy pensie inwalidzkie i wdowie nie liczą się w miliardy?”

Czyż my ze zwycięstwa wyciągnęliśmy zyski tak wielkie, jak Anglia, zabierająca flotę i kolonie niemieckie i ustalająca swą hegemonię na kontynencie? Dlaczego Anglia narzucić chce odszkodowania wojenne Francji i Włochom właśnie wtedy, gdy mówi o skreśleniu długów Rosji i Niemiec? Na szczęście dla nas groźba wisi i nad Francją, a Francja zaprezentowana jest przez człowieka stanowczego, który się nie ugnie. Radziłobyśmy, aby opór francuski zapalił opór włoski. Na tym terenie osądzimy dzieło p. Schanzer. Chodzi tu o śmierć i życie. Jeśli długi włoskie i francuskie zostałyby skreślone, możnaby mówić o znizeniu długu niemieckiego i cały kontynent odetchnąłby. W przeciwnym razie lir i frank dotrzymają towarzystwa marce, koronie, rublowi. Nie zapłacimy!”

TROCKI PESSYMISTA.

Trocki, po nieudaniu się konferencji międzynarodowych ostatnich, przewiduje rozszerzenie się przesilenia ekonomicznego, coraz większy upadek świata kapitalistycznego, zaburzenia, wojny domowe i rewolucje.

SCHANZER PROJEKTUJE UNIĘ CELNA Z AUSTRIĄ I CZECHAMI.

„Daily Telegraph“ podaje, że Schanzer na ostatnim posiedzeniu konferencji londyńskiej oświadczył, że Włochy nie dopuściłyby do ew. połączenia się Austrii z Niemcami, ani do utworzenia nowej federacji naddunajskiej. Według tych informacji Schanzer miał oświadczyć, że najlepszą byłaby unia celna Austrii z Włochami, przyczem Czechosłowacja mogłaby być trzecim partnerem.

SKŁAD NARODOWOŚCIOWY CZECHOSŁOWACJI.

Stan z dnia 15. lutego 1921. W Czechosłowacji znajduje się 3,122,000 Niemców, 8,759,186 Czechosłowaków, 745,935 Węgrów, 75,656 Polaków, 459,346 Rosjan, 180,332 żydów i 22,255 innych.

WATYKAN ODRZUCA UKŁAD Z FRANCJĄ.

„Stampa“ dowiaduje się, że wbrew pogłoskom nadzieja układu między Watykanem a Francją zbladła. Kongregacja kardynałów, idąc za wolą ogółu kleru francuskiego, odrzuciła projekt statutu kościelnego, popieranego przez nuncjusza Cerettięgo i przez ambasadora Jonnart, uważając, że mimo złagodzeń przedstawia on takie same niebezpieczeństwa, jak stowarzyszenia wyznaniowe. W Watykanie uważają, że po tej klęsce dyplomatycznej kard. Gaspari nie będzie mógł pozostać na stanowisku, zwłaszcza, że zdyskredytowały go również stosunki z partią ludową włoską.

POINCARÉ WALCZY ZA ANGLJĘ.

„National Review“ zaznaczywszy, że Anglia nie solidaryzuje się z polityką Lloyd George'a wobec Niemiec i że winy nieporozumień anglo-francuskich Francja bynajmniej nie ponosi, pisze:

„Nasza rada, którą z najwyższym szacunkiem ośmielamy się premierowi francuskiemu przedstawić, jest, aby w sprawie odszkodowań był niezachwiany, niech Francja postanowi, co chce, aby dojść do celu, niech żaden z jej ministrów nie ubiega się o względy żadnego obcego rządu i nie wdaje się w żadne „przedwstępne konferencje i kompromisy“. W takim razie Poincaré będzie najlepszym stróżem interesów angielskich w Europie. Przyszłość przyjaźni anglo-francuskiej i pokój wschodniej półkuli zależy od jego bystrości, energii i stanowczości.

LABOUR PARTY ŻĄDA REWIZJI POKOJU WERSAŁSKIEGO.

Labour Party zajęła w sprawie długów koalicyjnych stanowisko zgodne z notą Balfoura, uzależniając anulację wierzytelności angielskich od anulacji długów angielskich przez Amerykę. Henderson w imieniu partii oświadczył, że zaważać będzie wszelkie postanowienia, mogące stać się ogniskiem nowego konfliktu. Należy poddać rewizji traktat wersalski i znieść postanowienia, karzące cały naród i krepujące jego rozwójową siłę. Niemcy powinny zapłacić odszkodowanie, ale zależne od ich sytuacji ekonomicznej.

*

VANDERLIP O SYTUACJI.

Bankier Vanderlip uważa, że Europa cierpi obecnie, ponieważ nie przyjęła sprawiedliwych projektów Wilsona. Dziś musi się cofać z drogi. Francja zrozumieć musi, że jej polityka finansowa zawodzi. Strasznie się ona boi podniesienia ekonomicznego Niemiec, gdyż te w obecnym stadium będą niebezpieczeństwem dla Europy. Anglia boi się Francji i to kępuje jej politykę. Jedna Ameryka mogłaby uratować Europę.

Niemcy, zdaniem Vanderlipa, są w przededniu zupełnej katastrofy ekonomicznej.

KWESTJA BEZROBOCIA W ANGLJI.

„Observer“ podaje artykuł pióra angielskiego ministra pracy o bezrobociu w Anglii. Klęska bezrobocia nazywa autor obszary zniszczone podczas wojny przez bezrobocie, które można porównać z francuskimi obszarami, zniszczonymi w czasie wojny. W ciągu 10 lat poprzedzających wojnę angielskie związki zawodowe posiadały przeciętnie 47 proc. bezrobotnych. W ciągu dwu ostatnich lat bezrobocie przybrało olbrzymie rozmiary. Oto w czerwcu ubiegłego roku liczba bezrobotnych doszła do 23.1 proc. Liczba bezrobotnych wynosi obecnie 1,328,600 osób. Minister spodziewa się polepszenia sytuacji do końca roku bieżącego, gdzie liczba bezrobotnych spadnie prawdopodobnie do 120,600.

Wyszczególniając środki zaradcze, przedsięwzięte przez rząd, minister zaznacza: 1) rząd i władze municypalne asygnowały 40 do 50 mil. f. szt. na opiekę społeczną dla pozabawionych pracy. 2) Rząd aprobował kredyty handlowe w ogólnej sumie 16 i pół milj. f. szt. na cele odrudzenia przemysłu. 3) Zagwarantował pożyczki w wysokości 25 milj. f. szt. dla przedsiębiorstw prywatnych, ofiarujących pracę bezrobotnym. 4) Komisje opieki nad ubogimi asygnowały przeszło 60 milj. f. szt. dla rozdziału pomiędzy chorych starców i niezdolnych do pracy. 5) Towarzystwa ubezpieczeniowe wypłaciły 90 mil. f. szt. na wypadki bezrobocia.

„ŻART DYPLMATYCZNY“.

„Observer“ pisze, że żartem dyplmatycznym była uchwała, jaką powzięła konferencja londyńska, aby położenie Austrii było zbadane zanim udzieli się pomocy. Pomoc powinna być udzielona natychmiast, nim niebezpieczeństwo grozi środkowej Europie.

—00—

HJALMAR BERGMAN.

55

Ostatnia wola jaśnie pana.

Ze szwedzkiego przełożyła Józefa Klemensiewiczowa.

(Ciąg dalszy).

— Ależ cóż znowu? Tylko na miejscu Kuby nie pozwoliłbym, z przeproszeniem, aby świnią sąsiada ryj swój wtykała do mojego koryta. Lecz cóż poradzi, skoro ten zwarjowany Siedel włóczy go z sobą i każe mu pukać na kaczki!

— Dobrze, proszę już iść, sama list podam.

— Jak jaśnie panienka rozkaże. Uniżony sługa!

Jonsson oddalił się dumny i nadzwyczaj z siebie zadowolony. Ciekawy był, czy też w całym domu jest ktoś, ktoby umiał tak się kłaniać, jak stary Jonsson? Grzecznie, że aż formalnie kapało, a jednak z godnością. Wikberg może? Ten chudy wyklurwacz! Ho, ho, od starego Jonssona niejeden mógłby się czegoś nauczyć. Wyprostowany, świadomością tą nabrzmiały, kroczył malestatycznie przez podwórze i wchodząc do izby czeladnej, szarpnął szeroko drzwi.

— Dzień dobry, dzień dobry, pocziwi ludziska! pozdrowił protekcyjnie Enbergową, Wikberga i Włocha. — Co za zebranie! Może partyjkę w imię Boże?

— Niech Jonsson idzie do siebie! Powinien się wstydić w dzień Pański chodzić, jak straszdyło.

— Straszdyło, kobietko! Niech się pani nie miesza do spraw kawalerskich.

— Dobrze, dobrze, na Jonssona trzebaby uważać, jak na małe dziecko.

— Uważać, paniusiu? Niech sobie pani raczej uważa na swoje dziewczęta, to pani radze. Jeżeli się którekolwiek drzwi otworzy, zastaje się dziewczynę przed lustrem z grzebieniem w ręce. Czesać się o czwartej popołudniu, czy to jest w zwyczaju? Psia mać! chcę tylko powiedzieć, że kto się chesze o czwartej, ten jeszcze przed wieczorem pójdzie tańczyć. Teraz panusia wie, czego chciała.

— Czy znowu pan się drażnił z dziewczętami?

— Miało się zaszczyt złożyć uszanowanie świeżo upieczonej damie, imieniem Blenda. Potem spotkało się z panem Piotrem. A jaki stosunek zachodzi między panną Blendą a grzebieniem i panem Piotrem, to sobie panusia niech sama wyspekuluje. Jonsson jest zbyt szarmancki, aby miał zdradzać.

— Przecież ich o to prosiłaś sama.

— Tak, muszę z tobą, ciociu, pomówić. Mam list od Kurby.

— List? — krzyknęła Enbergowa, której od razu przemknęła myśl o ucieczce syna.

— Przyniósł go chłopiec ze wsi i czeka na odpowiedź, a ja nie wiem, co odpisać.

— Tak, tak — pomyślała Ludwika — nie wiesz? — Mimowoli czuła niemal wstręt do niej. Najpierw wieszła się wprost chłopcu, póki właściwie nie było wolno, a teraz, gdy baron w laskowości swojej ich zaręczył z sobą, to...

— Gniewasz się na mnie, ciociu?

— Nie, dla czegoż miałabym się gniewać, Ale skoro Kuba do ciebie pisał i ciebie się pyta, musisz ty odpowiedzieć, a nie ja. Dotąd nie zależało ci na tem, abym się do was mieszała.

— Ależ cioteczko, przeczytać przynajmniej możesz.

Naturalnie, tyle może i czytała:

„Blanduś, jeszcze jesteś zła na mnie? Jeżeli się nie gniewasz, to przyjdź wieczorem do chaty! Czekam Cię u wyrębu, ale Cię nie przestraszę, to Ci przyrzekam. Przyjdiesz tedy? Jeżeli dziś w żaden sposób nie będziesz mogła przyjść, przyjdź jutro rano, możliwie najwcześniej. Zostaniemy tam, póki ci wszyscy ludzie sobie nie odjadą. Przyjdź, Blanduś! I przebac, przebac, przebasz. — jeżeli Ci o to chodzi. Przyszlj odpowiedź przez chłopca. Dostał on pięćdziesiąt óarów, aby biegł tak szybko, jak potrafi. Kuba“

Ludwika zwróciła list, zdieła okulary i otarła oczy.

— Co ci jest, ciociu? Smutna taka jesteś.

— Nie, nic mi nie jest.

Po chwili odezwała się Blandzia.

— Nie wiem rzeczywiście, co mam odpowiedzieć. Będzie się na mnie gniewał.

— A robisz sobie co z tego?

— Naturalnie, że sobie robię. Jakże się ciociu może tak pytać? Zresztą przecież ciocia sama mówiła, że nie możemy mieszkać w chacie bo ludzie mogą to źle tłumaczyć.

— Pierwszy raz słyszę, że się pytasz, co ludzie powiedzą?

(C. d. n.)

Kontury nowego okresu w Europie.

Bezpośrednie rokowania francusko-niem.

Dla wytworzenia stanu równowagi w Europie uważa Francja za konieczność — skreślenie długów koalicyjnych.

DZIŚ OTWARCIE ZMNIĘSZONEJ KONFERENCJI W BERLINIE.

Berlin. (PAT.). Członkowie komisji reparacyjnej złożyli dziś wizytę kanclerzowi Rzeszy. Dziś o godz. 4 rozpoczyna się właściwe obrady pod przewodnictwem ministra skarbu.

POINCARÉ ODPOWIADA PRZECZĄC NA NOTĘ BALFOURA.

Paryż. (PAT.). „Matin“ donosi, że Poincaré w czasie pobytu w Londynie zapewnił przedstawicieli państw sprzymierzonych, będących dłużnikami Francji, że Francja bez względu na sytuację, jakaby wytworzyć mogła nota Balfoura, nie będzie domagała się zapłacenia długów, zaciągniętych przez te państwa we Francji. Dziennik zauważa, że należałoby, aby Anglia w tym wypadku poszła za przykładem Francji i aby zagadnienie odbudowy w ten sposób mogło być praktycznie rozwiązane. „Matin“ podaje również myśl zwołania do Paryża konferencji przedstawicieli Włoch, Belgii, Polski, Czechosłowacji, Rumunii i Jugosławii w celu powzięcia wspólnej rezolucji w sprawie odpowiedzi na notę Balfoura.

PUBLICZNE OŚWIADCZENIE POINCARÉGO O ODSZKODOWANIACH.

Paryż. (PAT.). Jak donoszą z Triancourt z o-

kazji poświęcenia pomnika na cześć poległych Poincaré przypomniał inwazję niemiecką na początku wojny, gdy Niemcy podpalali wsie, rabowali i mordowali. Wy którzyście widzicie — mówił Poincaré — jak grabiono nasz kraj, mordowano rodziny i przyjaciół waszych. Czy byłobyście w stanie dopuścić myśl, że dziś znajdą się gdziekolwiek na świecie ludzie tak zaślepieni, że będą nam doradzać darowanie Niemcom obowiązku odszkodowania.

Wszyscy Niemcy obowiązani są do zapłacenia należących się nam odszkodowań, a my ze swej strony potrafimy wymóc na nich, aby tych odszkodowań dokonali.

PRYWATNE ROKOWANIA GOSPODARCZE FRANCUSKO-NIEMIECKIE.

Paryż. (AW.) T. K. donosi z Paryża, że toczą się tam od pewnego czasu za zgodą rządu francuskiego i niemieckiego rokowania między pewnym konsorcjum francuskim a grupą Stinnesa dla osiągnięcia tak zwanej gospodarczej ententy. Rokowania mają na celu udział francuskiego przemysłu w niemieckim przemyśle. Inicjatywa w tym kierunku miała wyjść ze strony radykalnych socjalistów. Jak słychać, Londyn zapatruje się przychylnie na ten udział.

—90—

Marszałek Foch zwołał Radę Najwyższą.

Militarny charakter posiedzenia. Pośrodkie przedstawicielstwo Polski.

Wiedeń. (PAT.). „N. Wr. Tagblatt“ donosi z Frankfurtu, że z inicjatywy Milleranda zwołał marsz. Foch posiedzenie Rady Najwyższej, w której wezmą udział marszałkowie Petain, Fayolle, Nollet Degoute. Z tym ostatnim przybędą do Paryża wszyscy generałowie wojsk nadreńskich i gubernatorowie Strassburga i Metz. Oprócz tego, jak podaje powyższa informacja, mają wziąć udział w naradach szefowie francuskich misji

wojskowych w Polsce i Czechosłowacji gen. Dupont i Mittelhausen, a nadto szef belgijskiego sztabu generalnego i komendant wojsk belgijskich w Nadrenji.

ZDECYDOWANA GRA POINCARÉGO.

Leafield. (PAT.) Wczoraj przy otwarciu giełdy londyńskiej płacono 5600 mk. za funt szterl. Omawiając ten spadek waluty niemieckiej „Daily

Z TEATRU.

Teatr Wielki: „Ten, którego bija po twarzy“, widowisko w 4 aktach Leonidasa Andrejewa. Tłóm. z rosyjskiego J. Lechoń. Gościnnie występ W. Brydzińskiego.

Jedna z cech ducha rosyjskiego, dążność do zatracenia się, która sprawia dziwną, prawie zmysłową rozkosz samobójcy, zabijającemu własnego ducha, by nieraz potem zabić i ciało, podniesiona została w tej sztuce do najwyższej potęgi. Człowiek (jak powiadają) zachodni, zmuszony do odwrótu z jednego terenu, broni się na dalszej pozycji do ostatka, dąży do powetowania klęski, do zemsty, stara się przeciwnika wrzucić do przepaści Rosjanin sam się w nią rzuca.

Tolstojowski „Żywy trup“ Fedja, którego blazen „Ten“ najbardziej przypomina, pełni duchowe samobójstwo z motywów, możnaby powiedzieć — ewangelicznych: nie chce innym zagradzać drogi do szczęścia. Bohaterzy opowiadań gorkijowskich urządzają postój epicki nad przepaścią; przypatrują się sobie, bliźnim, filozofują. Jest w tem melancholijne piękno, można zażyczyć sobie tchu, kepa zieleni wśród pustki życia. Niema tego u Andrejewa. Świat cały wykrzywia się bohaterowi straszliwą larwą „czerwonego śmiechu“. Niema chwili równowagi, pokoju, wszędzie czyha obłęd, wychyla się moc niszcząca, nerwy napięte są do ostateczności. „Ten, którego bija po twarzy“, cyrkowy blazen, był człowiekiem szanowanym, sławnym, miał żonę, pisał dzieła. Zabrano mu to wszystko. Poniósłszy klę-

skę, chce — na przekór losowi — przegrana doprowadzić do ostateczności, zrezygnować ze wszystkiego, by los niczego nie był mu już w stanie odebrać. Rezygnuje z nazwiska, z godności, z wszystkiego, wstępuje do cyrku, staje się blaznem pogardzanym z powodu swej rezygnacji, serca, rozumu.

Ale los złowrogi czuwa. Daje znów, by odebrać, ożywia, by tem okrutnie zabić. Na tle tragedii jednej, ogólnej, przeszłej, nowa, konkretna, teraźniejsza. Żyje w cyrku woltyżerka Consueila, siostra Pippy hauptmannowskiej, córka hrabiego Manzini (u Hauptmanna nazywa się on Tagliazoni), nikła iskierka w ciemności życia (jak mówi wielki Huhn o Pippie), młode, piękne, niewinne dziewczę, nieświadome swego uroku, poetyckiego piękna, utajonego liryzmu, pociągające za sobą oczy i serca. Kochają ją wszyscy, jak Pippe, a każdy po swojemu. Zakochał się w niej nieszczęśliwy „Ten“. Ale ojciec sprzedaje ją staremu, bogatemu baronowi za żonę. „Ten“ nie może tego przeżyć: zabija ją i siebie; rozpaczony baron również pełni samobójstwo. Niema życia bez promyka światła.

Jest jasną rzeczą; że ten cyrk, pokrewny cyrkom i blaznistwom Wedekinda, jest symbolem poczwarności, beznadziejnego smutku życia, Teatr lwowski, który w przedstawieniu, tak w dekoracjach, jak i reżyserji, włożył wiele staranności, ale nie dość umiętności i zrozumienia, pokazał nam taki sobie realistyczny cyrk (nie było w nim nawet realistycznie biorąc, tego nerwowego napięcia, nastroju odbywającego się za kulami przedstawienia). Kreacje aktorów — jak

Telegraph“ zaznacza, że należy przypisać go pogłosce jakkolwiek zupełnie niepotwierdzonej o krokach, które rząd francuski zamierza przedsięwziąć w razie nieprzyjęcia przez Niemcy stawianych warunków.

Francja zwołuje konferencję wschodnią.

Propozycja francuska w sprawie rozwiązania konfliktu grecko-tureckiego została przyjęta przez Anglię. Na miejsce rokowań obano Wenecję.

Paryż. (PAT.). Jak donoszą z Londynu do „Matina“, odpowiedź angielska na notę francuską w sprawie Bliskiego Wschodu, wręczona w Paryżu, akceptuje wybór Wenecji jako miejsca proponowanej konferencji. Konferencja ma się odbyć na podstawach ustalonych w Paryżu przez koalicyjnych ministrów spraw zagranicznych.

Odpowiedź uważa za dostateczne proponowane przez Francję gwarancje dla mniejszości narodowych, żąda natomiast, aby rokowania miały za podstawę obecny status quo terytorjalny i odrzucenie wszelkiej próby, zmierzającej do przyspieszenia ewakuacji Azji mniejszej. Propozycja francuska dotyczy prawa rewizji okrętów w celu zabezpieczenia się przed kontrabandą. Odpowiedź angielska uważa tę propozycję za przedwczesną.

KONCENTRACJA WOJSK KEMALISTYCZNYCH.

Konstantynopol. (PAT.). Wojska Kemalistów w okolicy Ismidu doprowadzono do siły 4 dywizji.

—90—

AUSTRIA PRZERZUCIŁA SIĘ Z ROLI BIERNEJ DO CZYNNEJ.

Wiedeń. (PAT.). WBK. Kanclerz austriacki dr. Seipel i min. finansów Segur odjechali 20 bm. wieczorem do Pragi. W środę nastąpi w Berlinie spotkanie dr. Seipela z niemieckim kanclerzem dr. Wirthem.

—90—

ZAMACH NA PREMJERA IRLANDZKIEGO.

Dublin. (PAT.). Przy przyjeździe Collinsa dokonano zamachu na jeden z towarzyszących mu samochodów. Kierownik samochodu ranny. Wypadek ten wywołał w Irlandji powszechny oburzenie.

—90—

zwykle u nas — dla braku czasu, jak i braku głębszego kunsztu reżyserskiego — nie były nastrojone na jednolity ton, który — wraz z dekoracjami ma stanowić tło dla cierpienia i zagłady „Ten’a“, wyraz malarski i plastyczny dla idei i nastroju sztuki.

Rola „Ten’a“ jest rolą dramatyczną i liryczną równocześnie. Tło jej, podstawa to głębokie uczucie, rozpacz, najnieszczęśliwsza z miłości, a na tem tle dopiero wylania się boleśnie szyderska maska blazna. Aktor, odtwarzający tę rolę, musi sobie zdobyć nasze serca głębokim uczuciem, szlachetnością, nieszczęściem. Adwentowiec, świetny odtwórca Fedji, wydaje mi się najbardziej w Polsce predysponowanym do odegrania roli „Ten’a“.

P. Brydziński grał u nas rolę nieszczęśliwego blazna. P. Brydziński jest wybitnym, bardzo inteligentnym i starannym technikiem aktorskim dochodzącym w pewnych momentach do wirtuozyzmu. W innych, niestety — częstych, razi manierą (podnoszenie ramienia i wyciągnięcie ręki ku górze, wskakiwanie pośpieszne na podwyższenie, załamywanie się głosu itd.). Jest aktorem zewnętrznym i dlatego nie może nas podbić ani rolą Hamleta (że wymienię ostatnią jego wielką warszawską kreację), ani „Ten’a“. Są to owoce dojrzałej refleksji i wyteżonej pracy, lecz nie indywidualne formy życia, pozostające na zawsze w duszy postaci.

Hamlet i Ten mają jedną ważną wspólną cechę: przejście od szczerości do udawania. Hamlet jest przy zdrowych zmysłach i udaje w pewnych momentach obłąkanego, „Ten“ jest

KONFERENCJE PREMIERA NOWAKA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Wczoraj o godz. 17 odbyło się posiedzenie Rady min., na którym między innymi omawiane były sprawy personalne. Przed posiedzeniem Rady min. przyjął prez. Nowak ministra spraw wewn. p. Kamińskiego i konferował z nim w sprawach, dotyczących wyborów oraz zmian personalnych w administracji. Dalej konferował wczoraj premier z min. spraw zagr. Narutowiczem.

Z RADY MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.). Na wczorajszej Radzie ministrów rozpatrywano następujące wnioski: Wniosek prezesa Głównego Urzędu likwidacyjnego w sprawie uzupełnienia ustawy o wykonaniu reformy rolnej. Wniosek ministra przemysłu i handlu w sprawie budowy portu w Gdyni. Wniosek ministra skarbu w sprawie kredytu na pomoc rolną dla gospodarstw zniszczonych przez klęski żywiołowe. Projekt ustawy o dopuszczeniu potrąceń z uposażenia osób wojskowych. Wniosek ministra spraw wojsk. w sprawie zapomóg dla zwolnionych od 1. stycznia i 1 kwietnia pracowników cywilnych, zajętych w wojsku. Wniosek ministra spraw wojsk. w sprawie przyznania odprawy dla zdemobilizowanych chorążych. Wniosek ministra zdrowia publ. w sprawie podatku uzdrowiskowego i w sprawie rad sanitarnych. Projekt rozporządzenia w sprawie rozciągnięcia na Ziemię Włocławską rozporządzenia o kontroli państwa.

P. SKIRMUNT WRÓCI PRZYPUSZCZALNIE DO LONDYNU NA POSELSTWO.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Dowiadujemy się, że premier Nowak przyjmie dziś (22. bm.) b. min. spraw zagr. Skirmuntia, któremu prawdopodobnie zaproponuje stanowisko posła polskiego w Londynie w miejsce pos. Wróblewskiego.

LITWA ZGADZA SIĘ NA UREGULOWANIE SPRAWY NIEMNA.

Ryga. (PAT.) Gazety kowieńskie otrzymały tekst odpowiedzi rządu litewskiego na zawiadomienie konferencji ambasadorów o warunkach uznania Litwy de iure. W odpowiedzi tej rząd litewski zgadza się na wykonanie postanowień traktatu wersalskiego, dotyczące żeglugi na Niemnie, uzależnia to jednak od ustąpienia Polaków z zajmowanego przez nich jakoby litewskiego terytorium. Rząd litewski wyraża przekonanie, że po uznaniu Litwy de iure przez ententę, Stany Zjednoczone nie będą się sprzeciwiać przyłączeniu Kłajpedy do Litwy.

człowiekiem głęboko uczuciowym, kocha, oświadcza się — a gdy spostrzega, że uczucie jego spotyka się z pogardliwym odrzuceniem, zaczyna grać, błaznować ze złamanym sercem, ze łzami w oczach. Przejścia te muszą być widoczne; aktor musi grać kolejno na dwu płaszczyznach: scenicznej szczerości i scenicznego udawania. P. Brydziński nie umie być bezpośrednim, uczuciowym; sztuczna jest jego szczerść i sztuczne udawanie; moment przejścia wskutek tego znika, urywa się ciągłość, rozwój wewnętrzny postaci, mamy do czynienia z szeregiem technicznych sposobów, nie powiązanych wewnętrznie, czyniących wrażenie czegoś dowolnego, przypadkowego, obłąkanego. — Były jednak i momenty bardzo piękne, zbliżone do szczerości: pierwsza część sceny oświadczenia, niema gra zrozpaczonego, rażącego śmiertelnie „Ten’a“ w akcie czwartym. To był moment najlepszy.

P. Dębicka jako Consuela dała dowód wzmagającej się szybko technicznej sprawności i pewności; wewnętrzne walory roli, czyniące z niej siostrę Pippy — poetyczna naiwność, szczerść, głab — nie wystąpiły w odpowiednim świetle. P. Czarnowski pożyteczny, sumienny, eklektyczny aktor średniej miary, w roli hr. Manzińskiego sprawił nam zupełny zawód: postawił ją na pograniczu hrabiego z wędrownego teatru i z amatorskiego przedstawienia. Jednostajnym, rażącym, rozwlekłym tempem i tonem głosu przykrył całą postać, wypełnił scenę, przygłuszył partnerów. A rola jest świeża i p. Czarnowskiemu stać na znacznie więcej; dowodem doskonała kreacja dziadka w „Grubych rybach“.

Włodzimierz Jampolski.

Wiadomości telegraficzne.

Obiad granicy zachodniej przez komisję graniczną rozpoczął się dziś i trwać będzie do 12. października br. (PAT.).

Litewskim ministrem skarbu zamianowany został dotychczasowy dyrektor Banku w Kłajpedzie, Petruelis. (PAT.).

Eskadra fińska w porcie gdańskim. Gdańsk. Wczoraj rano przybyła do portu eskadra fińska, złożona z 4 jednostek bojowych. Niezwłocznie po przybyciu eskadry komendant jej Hoeherd w towarzystwie komendantów okrętów złożył wizytę generalnemu komisarzowi Rzpltej Polskiej. (PAT.).

Rosja odbiera na własność statki angielskie. Jak donoszą „Izwestia“, rząd sowiecki zatrzymał w Batum przybyłe tam pod strażą angielską dwa statki, które dawniej należały do handlowej marynarki rosyjskiej, na mocy tego, że zostały one nabyte przez obywateli angielskich już po państwowieniu w Rosji własności prywatnej. (PAT.).

Prezydent Massaryk powrócił 20 bm. z Capri na zamek Lanach. (PAT.).

Enver Pasza żyje. Bordeaux. Radio. Donoszą z Turkestanu, że wiadomość o śmierci Envera Paszy nie potwierdza się. (PAT.).

O wykształcenie zawodu rolniczego. Dnia 15. bm. ukończono w Wiedniu obrady międzynarodowego kongresu robotników rolnych. Kongres omawiał sprawę organizacji proletariatu wiejskiego. Uchwalono wywrzeć nacisk na poszczególne rządy, aby dążyły do podniesienia wykształcenia robotników rolnych. Kongres zadeklarował się antymilitarystycznie oraz wezwał do solidarności z robotnikami miejskimi. (AW.).

De Valera, chory wskutek odniesienia rany w krtani, przebywa w Greystone. (Dublin. PAT.).

OGRANICZENIE RUCHU KOLEJOWEGO NA GÓRNYM ŚLASKU.

Dyrekcja kolejowa w Katowicach zawiadomiła wszystkie dyrekcje kolei polskich, aby wstrzymały wysyłki węgla i drzewa do Niemiec przez Myślowice, Szczakowę, Oświęcim i Dziedzicę. Wyjątek stanowią firmy posiadające własne bocznice w Dziedzicach.

Nowowbudowane domy

miały być dobrodziejstwem dla potrzebujących mieszkania. Jak to dobrodziejstwo wygląda, wynika z następującego doniesienia z Warszawy:

„Właściciel świeżo wybudowanego 2-piętrowego domu przy zbiegu ul. Żelaznej i Leszno, gdzie są jedynie sklepy i wyłącznie 1-pokojowe mieszkania kawalerskie, żąda za wynajęcie pokoju zapłacenia komornego z góry na rok, licząc po 40.000 mk. miesięcznie, jak również i podpisany kontrakt ma obowiązywać tylko na rok. Za światło elektryczne, ogrzewanie centralne i za usługę lokatora obowiązuje płacić osobno“.

Wynika z tego, że pokój kawalerski kosztować będzie z ogrzewaniem, światła i oświetleniem przeszło 50.000 mp. Kto może zapłacić czynsz taki, chyba paskarz-kawaler lub defraudant. Urzędnik, żyjący ze stałych dochodów nie będzie chyba mógł zapłacić takiego czynszu. Skoro nawet przyjmujemy, że przeciętna płaca miesięczna urzędnika kawalera wynosi 100.000 mp. — to przecież nie jest on w stanie zapłacić połowy płacy za samo mieszkanie. Przed wojną obliczono, że za mieszkanie płacić się powinno najwyżej 5-ją lub 6-tą część poborów, a teraz doszło do tego, że za mieszkanie, złożone z jednego pokoju wydać się musi połowę pobieranej płacy. A cóż dopiero zrobić ma urzędnik zony i dietny, którego mu za mieszkanie będzie musiał całą płacę, a cóż mu pozostanie na życie?

Tak wyglądają w rzeczywistości dobrodziejstwa, wynikające z nowowbudowanych domów. Wyjdą one tylko na korzyść spekulantów-lichwiarzy i paskarzy, którzy zapłacić mogą każdą żadaną cenę. Budowane na podstawie takiej kalkulacji domy nie rozwiążą wcale kwestji mieszkaniowej i nie zmniejszą nędzy urzędniczej.

Specjalnie we Lwowie odczuwać się daje coraz bardziej i coraz dotkliwiej brak mieszkań, a rekwiwizycji, dokonywanych przez magistrat tutel-szy chyba na serio traktować nie można.

Wreszcie dodać należy, że we Lwowie nie mamy prawie wcale ruchu budowlanego.

Kalendarzyk historyczny.

CO SIĘ STAŁO W DNIU 22 SIERPNIA?

W r. 634 umiera pierwszy następca Mahomet — kalif Abu Bekr. — W r. 1241 umiera papież Grzegorz IX. — W r. 1289 umiera papież Mikołaj III. — W r. 1350 umiera król francuski Filip VI. — W r. 1485 Henryk VII. zabija w bitwie pod Bojovitz Ryszarda III. — W r. 1531 hetman Tarnowski pobija wojewodę moldawskiego Petryłę pod Obietynem. — W r. 1651 śmierć ks. Jaremeja Wiśniowieckiego. — W r. 1760. przychodzi na świat Leon XII. — W r. 1674 Sobieski wyrusza przeciw Turkom. — W r. 1799 Bonaparte wraca z Egiptu do Kleber. — W r. 1828 umiera twórca frenologii Franciszek Józef Gall. — W r. 1849 zostaje otwarty kongres pokojowy w Paryżu — W r. 1870 gen. Grant ogłasza neutralność Ameryki w wojnie francusko-pruskiej. — W r. 1885 Rojanie zrzekają się praw do Afganistanu. — W r. 1887 Turcja ogłasza nielegalnym wytwór Ferdynarda jako księcia Bułgarii. — W r. 1893 umiera ks. Ernest sasko-koburski, a następcą jego zostaje mianowany syn Wiktorji książę Egiptu. — W r. 1894 król Korei proklamuje niezależność względem Chin. — W r. 1903 Turcy urządzają głośną masakrę w obszarze monastyrskim mordując wszystkie kobiety i dzieci w 22 wsiach. — W r. 1912 powstaniec marokński El Hiba ogłasza się sultanem Makareszu.

CO SIĘ STAŁO W DNIU 23. SIERPNIA?

W r. 93 umiera Enjusz Juliusz Agrykola generał rzymski. — W r. 408 zostaje stracony generał rzymski Flawiusz Stelicho. — W r. 1500 Barbadiła wódg Kolumba aresztuje go w Haiti i odstawia go w łańcuchach do Hiszpanii. — W r. 1628 zostaje zamordowany Jerzy Vitters książę Buckingham. — W r. 1754 przychodzi na świat Ludwik XVI. — W r. 1775 król Jerzy III. angielski ogłasza oficjalnie wybuch powstania w Ameryce. — W r. 1793 francuskie zgromadzenie narodowe w Paryżu wzywa wszystkich m.żczyzn pod broń. — W r. 1799 Napoleon wraca do Paryża z Egiptu. — W r. 1813 Prusacy odnoszą zwycięstwo nad Francuzami pod Grossbeeren. — W r. 1839 Hons-Kong zostaje zdobyty przez Afgłów. — W r. 1849 Austriacy zdobywają Wenecję. — W r. 1866 Austria i Prusy podpisują pokój w Pradze. — W r. 1884 Francuzi niszcą flotę chińską na rzece Min. — W r. 1892 pojawia się w Hamburgu w zastraszający sposób cholera. — W r. 1911 antyżydowskie rozruchy na granicy anglo-walijskiej.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Filicerta; gr. kat. Mateja ap. Juzeł kat. F. Iona; gr. kat. Lawrentyja. — Wschód słońca 4:55, zachód 6:19.

Reperuar Teatru Wielkiego.

Początek przedstawień o g. 7:30 wiecz. We wtorek i środę „Ten, którego biją po twarzy“ występ W. Brydzińskiego.

Reperuar Teatru Nowości.

We wtorek i środę „Ojma żona Sinobrodęgo“, farca.

W CYRKU A. CISELLEGO (Lwów, plac Bema) występują w nowym — od 19. b. m. — programie, najwybitniejsze siły artystyczne. Atrakcyjne produkcje cyrkowe są ośmiuwające. Brawurowa jazda na koniu i wolna tresura koni dyr. A. Cisellego są zdumiewające. Najnowszy program daje ewolucje kowbojów i gimnastyków oraz występy fenomenalnych gladiatorów. Wszyscy kłowni w nowym reperuarze. Bim-Bom muzykami polscy artyści-komicy są niezrównani.

We Lwowie.

— Uroczystość w Zarządzie archiwalnym we Lwowie. Wydatna praca na polu społecznym, narodowym i naukowym kontynuowana w ciągu długiego okresu życia przez znanego ogółowi redaktora Józefa B. Chołodeckiego następczynią personalną w Archiwum wojskowym z tegoż szefem dr

E. Modelskim na czele sposobność do złożenia mu jako zastępcy szefa w dniu 70 rocznicy urodzin owacyjnych życzeń. Jubilat — potomek rodziny, która dostarczyła licznych obrońców wolności i więźniów stanu — brał udział już w czasie powstania styczniowego, jako uczeń gimnazjum III. w pracach narodowych, należał jako akademik do pierwszych zrzeszeń słuchaczy odniedzanej wówczas Wszechnicy Jana Kazimierza, pracował jako młody urzędnik gorliwie w składzie Wydziału kresowej czytelnicy i w redakcji „Gazety Polskiej” w Czerniowcach, a powróciwszy do kraju oddał się z zapałem działalności w różnorodnych zrzeszeniach humanitarnych, społecznych i narodowych oraz naukowych, obok wydatnej pracy autorskiej przeważnie na temat dziejów naszych rewolucyjnych, dziejów zaboru austriackiego, a specjalnie Lwowa. Obok mnogich artykułów dziennikarskich dosięga umysłowy dorobek jego 70 blisko książek i broszur. Pięknie wystylizowany adres, podnoszący niezmordowaną pracę jubilata czterdziestego mimo wieku, pełnego jeszcze sił fizycznych i umysłowych, wreczony ze strony współpracowników, miłym będzie dowodem uznania zasług jego ze strony społeczeństwa.

— **Uwzględnianie oficjalistów przy parcelacji majątków.** Wobec tego, że nabywanie ziemi przez urzędników gospodarczych, posiadających zwykle wiadomości rolnicze, jest nader pożądane, główny Urząd ziemski wydał okólnik, w którym poleca przy kwalifikowaniu kandydatów na nowo nabywców kolonii przy parcelacji majątków uwzględniać urzędników i oficjalistów gospodarczych, rolników w sposób następujący: 1) urzędników gospodarszych parcelowanego majątku, ubiegających się o nabycie ziemi z parcelacji należy traktować narówni ze służbą folwarczną danego majątku, 2) urzędników gospodarczych z innych majątków należy traktować na równi z bezrolnymi, stosownie do art. 28 i 29 ustawy z dnia 15. lipca 1921 roku o wykonaniu reformy rolnej, 3) odnośnie do ośrodków urzędniczy gospodarczy podlegają kwalifikacji narówni z innymi ubiegającymi się kandydatami.

— **Skarga woźnych Magistratu.** Stwierdzonym jest, że Magistrat odnosi się z wielką dozą ignorancji do prośb i żądań, częstokroćnie bez względu na ich naturę (vide rozkładane sikawki i podarte węże straży ogniowej). W granicach tej szczególnej wstrzeźliwości mieszczą się również żądania woźnych Magistratu, polepszenia ich finansowego położenia przez zaliczenie do stopni służbowych, podobnie jak w urzędach państwowych. Dzisiejsze płace woźnych z wszystkimi dodatkami wynoszą niewiele ponad 38.000 mp miesięcznie. Pytaniem, czy takie żebrackie uposażenie wystarczy na życie, nie zajął się dotychczas prezydent miasta. Funkcjonariusze Magistratu żądają prócz tego mundurów względnie ubrań ustawa im należnych. Wnieiona w maju r. b. prośba o uregulowanie stosunków finansowych pozostaje bez odpowiedzi. Wysłana onegdaj do prezydenta Neumanna delegacja z analem przypomnienia prośby została przez tegoż odprawiona z niczem, rzekomo z powodu braku czasu. Wobec tego r. Höflinger postanowił zgłosić odpowiedni wniosek na posiedzeniu Rady m.

— **Powrót letników.** Ostatnie dni niepogody i chłodu wypędzają całe rodziny z letnisk do Lwowa. Na ulicach widać sporo osób z ogorzałymi od słońca twarzami. Drogo każdego z nich kosztowała ta ozdoba twarzy, bo we wszystkich letniskach, nie wyłączając wsi, w których brakowało najprymitywniejszych wygod, kazano sobie słono płacić za słońce i powietrze, nie mówiąc już o posiłku, często marnym. Ceny nabiału równały się prawie wszędzie cenom w mieście, a gdzieś tam były nawet wyższe. Płacili ludzie w przekonaniu, że kilka tygodni spędzonych zdala od kurzu miejskiego i niezdrowych wyciewów dodadzą im sił do dalszej ciężkiej pracy dla chleba i do walki z coraz większymi przeciwnościami i trudami życiowymi.

— **Tramwaj na Targi Wschodnie.** Z dniem wczorajszym zaczęły kursować wozy tramwajowe z dworca głównego do placu Targów Wschodnich. Pierwszy wóz zupełnie nowy, wykonany w najważniejszej części w lwowskim warsztacie miejskiej kolei elektrycznej, przedstawia się okazale. Zdobę go licząca T. Cena biletu od dworca do miasta wynosi 80 marek. W najbliż-

szych dniach przed otwarciem Targów ruch tramwajowy będzie znacznie **zwiększony**.

— **Wielka krzywdą.** Przed kilkunastu dniami w artykule pod tytułem powyższym zwróciliśmy uwagę na wielkie pokrzywdzenie emerytowanych artystek i artystów teatru miejskiego we Lwowie w porównaniu z ich kolegami i koleżankami w Warszawie. Obecnie donoszą z Warszawy o nowym podwyższeniu poborów emeryt. artystów i artystek, co następuje: „Magistrat m. Warszawy postanowił zastosować od 1. września br. do wypłacanego emerytom teatrów miejskich zabezpieczenia emerytalnego wskaźniki statystyczne oo do zmiany kosztów utrzymania. Obecnie emeryci teatrów miejskich otrzymują różnicę zabezpieczenia emerytalnego za czas od d. 1. kwietnia br., obliczoną w tym samym stosunku, w jakim stosowane były w tymże czasie podwyżki dla artystów i zespołów artystycznych”.

Spodziewać się należy, iż za przykładem magistratu m. Warszawy pójdzie i Magistrat lwowski celem ulżenia doli emer. artystów i artystek teatru naszego.

— **Podwyższenie opłat pocztowych i telegraficznych.** Ukazał się Dziennik urzędowy minist. poczt i telegr., zawierający rozporządzenie o podwyższeniu opłat pocztowych i telegraficznych. W myśl tego rozporządzenia opłaty w obrocie wewnętrznym zostały podwyższone od 100 do 150 procent. W obrocie zagranicznym podwyższono opłaty pocztowe o 100 proc. Rozporządzenie obowiązuje w obrocie krajowym od 1. września, zagranicznym 15. września.

— **200.000 marek** można obecnie przesyłać jednym przekazem pocztowym.

— **Zamach samobójczy z powodu choroby.** Szymon Freudfeld (l. 62) Przybyły do Lwowa z Podhajec, celem poddania się operacji, z powodu nieprzyjęcia go przez żydowski szpital, skazany tamsamem na powolne konanie — do tego stopnia wziął tę sprawę sobie do serca, że rzucił się z II. piętra realności przy ul. Granicznej 6a w zamiarze samobójczym. W gróźnym stanie odwieziono desperata do szpitala.

— **Epidemiczne giniecie dziewcząt.** Do kilku ostatnich niewyjaśnionych zaginieć młodych dziewcząt dołącza się jeszcze jeden podobny fakt. Oto 12-letnia córka Marcina Biernackiego, Franciszka, która jeszcze w dniu 19. bm. zaniósła swemu ojcu, pracującemu w cegielni w Zubrzy pod Lwowem obiad, do dziś dnia nie powróciła do domu w Sichowie. Zachodzi słusze poniekąd podejrzenie, że dziewczyna uległa porwaniu.

— **Bestjański porachunek.** Józef Trajan, mając jakieś niezalatwione sprawy z Michałem Śmietaną, napadł na niego na ul. Białohorskiej przy budowie w czasie snu i zadał mu 7 ran nożem. Ofiarę bestjańskiego nożownika oddano w stanie gróźnym do szpitala.

— **Przejechanie przez tramwaj.** W ub. sobotę wóz tramwajowy LD przejechał na ul. Legionów, tuż u wylotu ul. Sykstuskiej krawczynią Jeti Fechter. Dziewczyne, u której stwierdzono złamanie podstawy czaszki i liczne kontuzje na całym ciele, oddano w beznadziejnym wprost stanie do szpitala. Może ten tragiczny wypadek znievoli Dyрекcję MKE. do ustanowienia przystanku w tym ruchliwym punkcie.

Z całej Polski.

— **Połączenie telefoniczne między Krakowem i Wiedniem** przerwane.

— **Cegielek wawelskich po 30.000 mk.** ufundowano dotychczas 3443.

— **Rocznica powstania górnośląskiego.** W niedzielę odbyła się na G. Śląsku uroczystość rocznicy powstania. Jeden z piękniejszych obchodów odbył się w Mysłowicach. Pochód zorganizowany przez grupę miejscowego związku b. powstańców ruszył do Słupcy, gdzie grupa miejscowa urządziła uroczystość odsłonięcia pomnika na cześć poległych. W zastępstwie gen. Szeptyckiego pułk. Prochaska złożył wieniec u stóp pomnika. Następnie pochód ruszył na cmentarz myslowicki, gdzie spoczywa 27 powstańców. Na rynku w Mysłowicach odsłonięto tablicę na cześć dwóch rozstrzelanych powstańców.

— **Poświęcenie pomnika dla ofiar ukraińskich rządów na Kosaczowie.** Na grobach zmarłych śmiercią głodową i na tyfus Polaków i jeńców

polskich, internowanych w czasie inwazji ukraińskiej w r. 1918 i 1919 w obozie na Kosaczowie pod Kołomyją, stanie pomnik staraniem Komitetu pań w Kołomyji. Znane są dobrze ogółowi polskiemu owe barbarzyńskie rządy. Niektóre ofiary po ciężkich męczarniach wyszły z tego piekła z życiem, zginęło 1.400 osób. Jako żywy pomnik, poświęcony pamięci tych, co cierpieli męki za to, że byli Polakami, urządzono ochronkę dla biednych dzieci na Kosaczowie, w miejscu, gdzie stały baraki, na mogiłach zmarłych śmiercią męczeńską stanie pomnik z betonu i żelaza. Uroczyste poświęcenie tego pomnika odbędzie się 10. września br. na cmentarzu wojskowym w Kołomyji.

— **Ceny pieczywa w Krakowie** ustanowiono w następujący sposób: 200 mk. za 1 kg. chleba żytniego, 220 mk. za 1 kg. chleba razowego i 25 mk. za 6 dekagr. bułki.

— **Kraków w walce z drożyzną** zajął mniej więcej to samo stanowisko, co i Lwów. Magistrat krakowski wysłał do premiera Nowaka depeszę, w której przedstawia katastrofalne położenie aprowizacyjne miasta i, jako jeden ze środków zapobiegawczych, domaga się zamknięcia zachodniej granicy dla wywozu bydła i nierogacizny.

— **Wystawa arrasów.** Wczoraj otwarto na Wawelu wystawę części arrasów odzyskanych w Rosji. Wystawa obejmuje 16 wielkich arrasów z cyklu „Potop”.

— **Pożyczka i miliona franków szwajcarskich za 200 wagonów jai.** Z Warszawy donoszą: „Genossenschaftsbank” w Szwajcarii zwrócił się do rządu polskiego z propozycją o zezwolenie na wywóz z Polski 200 wagonów jai, w zamian za co gotów jest ofiarować Bankowi budowlanemu pożyczkę w wysokości 1 miliona franków szwajc. na budowę wielkiego gmachu na hotel z domami mieszkalnymi w Warszawie. Termin pożyczki 5 lat — oprocentowanie 4. Propozycja ta będzie rozpatrzona na posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów, który niezawodnie nie zgodzi się na ogalanie całego kraju z jai, które już teraz doszły do wysokości 50 mk. za sztukę. A cóż dopiero będzie w zimie.

— **Aresztowanie agitatorów komunistycznych.** W Warszawie dokonano nowych aresztowań wśród bolszewików, którzy od pewnego czasu przebywają w Warszawie. Okazuje się z dokumentów, jakie przy nich znaleziono, że był on wysłani z Rosji do Polski celem zorganizowania ruchu komunistycznego w Polsce na nowych podstawach. Wśród aresztowanych znajduje się podobno komisarz bolszewicki o znanym nazwisku. (Tel. wł.) (G.).

— **Katastrofa kolejowa pod Lublinem.** Wczoraj rano o g. 4.40 pociąg posp., idący z Kowla do Warszawy wskutek złego nastawienia zwrotnicy najechał na stacji Minkowice pod Lublinem na pociąg towarowy. Dzięki dostrzeżeniu przez m. szynistę złego nastawienia zwrotnicy, pociąg zdołano powstrzymać. Nie mniej jednak przy zderzeniu trzy wagony pociągu kurjerskiego zostały zdruzgotane, a trzy uszkodzone, 7 zaś wagonów pociągu towarowego uległo rozbiciu. Wynadku z ludźmi nie było, tylko 3 osoby ze służby kolejowej zostały lekko ranione. Po dwu godzinach pracy tor oczyszczono i dalszy ruch odbywa się normalnie.

— **Echa katastrofy w Pucku.** Jak już donosiliśmy — zdarzyła się przed niewielu dniami nad brzegiem Bałtyku w Pucku straszna katastrofa, która została spowodowana przypadkowym wpadnięciem w czasie uroczystości wojskowych bomby z hydroplanu w środek zebranego nad brzegiem tłumy. Ogółem zostało zabitych 9 osób, 18 ciężko rannych walczy ze śmiercią, zaś 20 przeszło osób otrzymało lekkie rany. Wśród ofiar znajduje się wiele kobiet i dzieci. Między innymi został też lekko ranny w obie nogi znany krakowski adwokat dr. St. Klimecki. Sprawca katastrofy, z którego rak tak fatalnie bomba się wyknęła, lotnik pułk. Witkowski został aresztowany i, jak wieści głoszą, usiłował popełnić samobójstwo.

Ze świata.

— **Strajk żeglugowy na Renie** został opanywany. Żegluga wraca do normalnego stanu.

— **Splonęły warstwy kolejowe w Budapeszcie** wraz z 42 wagonami. Szkoda wynosi miliony koron.

— Brak papieru gazetowego daje się odczuwać także na Węgrzech. Na skutek rozporządzenia rządu dzienniki odtąd zawierać mogą najwyżej 8 stron druku, a w niedziele i święta 12 stron.

— L. George kazał się odrutować. Z Londynu donoszą, że Lloyd George przebywa obecnie na urlopie w swojej posiadłości i pisze pamiętniki. Chcąc zabezpieczyć sobie spokój otoczył swoją posiadłość drutem kolczastym i nie można się do niego dostać bez specjalnego pisemnego pozwolenia. (Tel. wł.). (G).

— Drogi obiad. Oto cena obiadu w restauracji moskiewskiej, podana przez „Basler Nachrichten”: Rosół 1 milion rubli, jaja sadzone ze szparagami 4 m. rb., kotlet wieprzowy z ziemniakami 5 m. rb., suflet norweski 5 m. r., ser szwajcarski 1 m. rb., 1 flaszka Bordeaux 25 mili. rb., czarna kawa 3 m. rb., razem 44 mili. rubli. Z napiwkiem i papierosem za 150.000 dojdziemy do 50 milionów rubli sow., t. zn. 200 franków szwajcarskich! a 280.000 marek polskich! Jak widzimy jest to cena niebywała nawet po przelożeniu na waluty europejskie.

Inspektorem polskiego szkolnictwa na Łotwie wybrali delegacji stowarzyszeń polskich w liczbie 13 p. Kiełpsza z Rzeszycy. Nominacja p. Kiełpsza może uchodzić za zapewnioną.

—co—

PÓJDZIEMY WSZYSCY NIEBAWEM DO „BAGATELI”, która dnia 24. bm. otwiera swoje podwoje pod nową dyrekcją p. Bronowskiego. Dość będzie przejrzyć repertuar, aby nabrać wyobrażenia o bogactwie programu i artystycznych walorach tej nowej imprezy. Ma ona wszystkie warunki po temu, by uweselić Lwowian szlachetną w dobrym stylu, a nie pozbawioną pieprzyku rozrywką. Przedstawienie inauguracyjne, powtarzamy, odbędzie się dnia 24. sierpnia 1922 roku.

Komunikaty

Pierwsza Szkoła Dramatyczna we Lwowie Franciszka Frączkowskiego zatwierdzona przez M.n sterstwo W. R. i Op. Dep. Sztuki rozpoczyna drugi rok szkolny już 10. września b. r. w gmachu Konserwatorium Galicyjskiego Towarzystwa Muzycznego ul. Chorążczyzny I. 7.

chmu Konserwatorium Galicyjskiego Towarzystwa Muzycznego ul. Chorążczyzny I. 7.

Poważne wyniki rocznej pracy, stwierdzone jednoznacznie przez prasę lwowską i opinię publiczną, a to przy sposobności pierwszego popisu uczniów, odbytego w Teatrze Wielkim, pozwalają żywić nadzieję, że Szkoła ta pracując oświeceniście w korzystnych warunkach technicznych, bo rozporządzać będzie specjalnie na ten cel przygotowanymi salami wykładowymi, oraz małą salą ze scenką, na której odbywać się będą oprócz wykładów, praktyczne ćwiczenia w formie widowisk teatralnych, rozwinie swój program i odpowie swemu zadaniu. W najbliższych dniach podane zostaną do wiadomości publicznej nazwiska pp. Profesorów, którzy łaskawie wezmą udział w dalszej pracy rozwijającej się Szkoły.

Sekretariat Szkoły przyjmuje wpisy codziennie w godzinach rannych. Bliższych informacji udziela Dyrekcja Szkoły w gmachu Konsew. Gal. Tow. Muz. Chorążczyzna 7 II p. codziennie od godz. 11-tej do 12-tej w południe i od 5-tej do 7-ej wieczorem.

—oo—

Kurjer ekonomiczny.

Lwów 21 sierpnia.

+ Szwajcaria i Polska. „La Semaine economique” dodatek do „Journal de Geneve” umieszcza długi artykuł p. Barda o bogactwie naturalnym i przemyśle Polski, o zapotrzebowaniach jej i produktach na wywóz, zachęcając przemysłowców szwajcarskich do nawiązania stosunków z Centralnym Związkiem Polskiego Przemysłu.

+ Ceny zboża na Pomorzu. Pomorska Izba rolnicza komunikuje, że na posiedzeniu Zarządu Pom. Związku Producentów Nasion w dniu 11. bm. uchwalono następujące ceny na zboże siewne ozime, uznane przez Pomor. Izbę rolniczą ze zniw tegorocznych: Za zboża siewne ozime pobiera producent cenę zboża aprowizacyjnego według najwyższych notowań giełdy poznańskiej w dwa dni przed załadowaniem zboża, prócz tego dolicza za I odsiew 40 proc., za II „odsiew” 30 proc. za III odsiew 20 proc. ceny zboża aprowizacyjnego; prowizja ewentualnego pośrednika w powyższe ceny nie wliczona. Zboże oryginalne sprzedaje się według cenników odnośnych hodowców. Przy pośrednictwie Pom. Izby roln. dopłaca kupujący do powyższych cen 3 proc. prowizji.

+ Zastój w czeskim przemyśle ceramicznym. Z powodu wyższości korony czeskiej fabryka porcelany w Altrohlau została zamknięta, a pracownicy zwolnieni. Także inne fabryki porcelany zmniejszają liczbę pracowników. (PAT.)

+ Import i eksport niemiecki. Import niemiecki w pierwszej połowie br. wynosił 142 miliardy, eksport zaś 130 miliardów marek. (PAT.)

+ Stan odbudowy zniszczonych departamentów we Francji. Na 335.000 hektarów ziemi uprawnej a zniszczonej działaniami wojennymi, pozostało jeszcze 300 ha. w stanie niezdolnym do uprawy. Co się tyczy odbudowy przemysłu, to 59 proc. przemysłu przedwojennego uruchomiono. Przemysł w wzmiankowanych departamentach zatrudnia dziś 94% robotników z r. 1914. Odbudowano domów 112.075. Prace nad odbudową osiągnę-

ły koszty wynoszące 15 miliardów franków. Taką samą sumą potrzebną jeszcze na ukończenie odbudowy.

+ Udział Banku angielskiego w finansowość Austrii. Członkowie Rady Nadzorczej anglo-austriackiego Banku, którzy powrócili z Londynu, przywieźli wiadomość, że bank ten zgodził się na wzięcie udziału w austriackim Banku emisyjnym. Taką samą wiadomość podają co do centralnego Länderbanku. Oba banki domagają się jednak kilku zmian w statucie Banku emisyjnego, aby zabezpieczyć bank ten przed zależnością od rządu austriackiego. (PAT.)

II. Targi wschodnie.

— Budowa nowych pawilonów na Targach Wschodnich. Mimo spóźnionej pory, przystąpiono na Targach Wschodnich do budowy kilku prywatnych pawilonów. Koło Pałacu Sztuki jest już na ukończeniu kiosk Zakładu witraży Zeleńskiego, zbudowany w stylu kapliczki wiejskiej. Po drugiej stronie alei przed żywoplotem, okalającym pawilon Banku Przemysłowego, buduje się pawilon andrychowskiej fabryki sukna i pawilon Syndykatu handlu i przemysłu „Commercial Compagnie” we Lwowie jako zastępstwo firmy francuskiej Boedecker i Ska. Każdy z tych pawilonów obejmuje 36 m. kwadr. Ponadto stawia Małopolski Związek inżynierów przemysłu handlowego i budowy własny pawilon o powierzchni 130 m. kwadratowych w lasku na osi alei Michałskiego, naprzeciw centralnego pawilonu Targów Wschodnich.

+ Detaliczna sprzedaż wyrobów tytoniowych. Szczególnych przywilejów udzielono i w tym roku na Targach Wschodnich wyrobom tytoniowym. Wyjęto je bowiem z pod ogólnie obowiązującego zakazu detalicznej sprzedaży, dzięki czemu publiczność przy sposobności zwiedzania Targów będzie miała możliwość doraźnego zaopatrzenia się w te artykuły niezbędnej codziennej potrzeby. Dzięki życzliwemu stanowisku ministerstwa skarbu zezwoliła generalna dyrekcja monopolu tytoniowego Zarządowi Targów Wschodnich na kreowanie na terenie wystawowym podczas

trwania II Targów Wschodnich pod własnym zarządem czasowego sklepu tytoniowego, w którym odbywać się będzie bezpośrednia sprzedaż wyrobów tytoniowych wyłącznie tylko dla konsumentów pod dozorem specjalnie w tym celu wyznaczonych organów kontroli skarbowej. Jako personal pomocniczy przy sprzedaży, użyć mogą wyłącznie inwalidzi wojenni.

Z zapasów konsumenci nabywać będą mogli jednorazowo po 10 cygar lub po 50 względnie po 100 rządowych papierosów, papierosy zaś z fabryk prywatnych i tytoń rządowy tylko w pojedynczych paczkach. Celem udogodnienia publiczności zakupów pomnożono w tym roku ilość okienek sprzedażnych w kiosku tytoniowym, a w miarę potrzeby dla uniknięcia nadmiernego ścisku będą ewentualnie na placu otworzone odrębne kioski filjalne.

Giełda.

+ Giełda pieniężna. (AW). Ożywiony ruch w papierach dywidendowych. Chodorowskie początkowo bardzo silnie z 6250 spadły na 5900, a pod koniec poprawiły się na 6000. Okosy nadal zwyżkują, wszystkie inne uzyskały dobre kursa. W akcjach bankowych bardzo małe obroty. W akcjach Banku Małopolskiego po 800. Z walut zagranicznych funty i franki bardzo silne, dolary w ramach ostatnich notowań. Praga nieco niższa Berlin słaby, Wiedeń bardzo słaby.

+ Giełda zbożowa. Popyt na pszenicę nowego zbioru przy słabej podaży poprzedniego ziarła po 20—25. Transakcje w życie nowego zbioru po 17100 i owsie po 21300 i 21500. W owsie silna podaż po cenach stosunkowo przystępnych, zaś w życie po cenach wygórowanych. — Tendencja chwilowa, usposobienie ożywione. — Następne zebranie we środę dnia 23. sierpnia bm. o godz. 5 wieczorem.

+ Giełda warszawska. (Tel. wł.) (G.) Podczas wczorajszego zebrania nastąpiło pewne uspokojenie na rynku dewizowym. Kursy walut zagranicznych kształtowały się nieco słabiej. Akcjami obroty ożywione. Papiery publiczne bez zmiany.

Kursa giełdy lwowskiej.

Z — żądania, T — transakcje. Zrosztą: płaca.

A) Akc. bank.	21 sierp.	B) Akc. przem.	21 sierp.
Akc. Związk.	700	Galicja . . .	0 700
Dyskont Lw.	1500	Gafota . . .	1900
Handl. Pozn.	5200	Ójka . . .	13 00
Hipot. akc.	775	Oikós . . .	T 8625
Hipot. zemel.	420	Parowozy . .	T 1550
Małopolski	T 800	Patria . . .	5800
Powszechny	825	Pezat . . .	1000
Przemysłowy	600	Pocisk . . .	825
Ziemsk. kred.	600	Pol. Glob . .	650
		Pol. Naft . .	T 2250
		Pol. Tow. I .	T 700
B) Akc. prze.n.		Rakszawa . .	T 4500
Brow. Lwow.	T 8 000	Siersza el. . .	7250
Chodorów . .	6250	Gór. Siersza .	13000
Karpalit . . .	1950	Lepege . . .	6000
Čmiełów . . .	T 2850	Zieleniewski	T 7200
Portland z.S.	—	Zegluga pol.	350

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 190	Lwów — dnia 21 sierpn. 1922		Warszawa dnia 21. sierpn.	Zarzyni dnia 21 VIII.	Berlin dnia 21 VIII.	Wiedeń dnia 18 VII
	Lotówka	Dewizy				
100 Mk. pol.	— 70 —	— 100 —	— 100 —	0.07—0.07	1.40	1000
1 funt ang.	3700—3800	3700—3850	2300—33700	23.49	5500.00	336400
100 frs niem.	6600—6700	6700—7000	6800—69400	41.75	98.00	59700
100 fr. szwaj.	15500—16000	16000—17000	16200—16500	53.19	23650.00	142900
100 frc belg.	6.000—62000	6.000—66000	6400—66200	39.50	9320.00	60700
100 K czesk.	23000—25000	23000—24000	24000—25200	15.52	703.00	211400
100 K węg.	500—600	520—625	—	— 32	86.54	4746
100 K aus r.	9—12	8—11	10 00—11 00	— 3 1/2	2.07	100. —
100 M niem.	700—800	675—775	690—720	0.42	100. —	6585
1 Dolar am.	825—8550	8300—8 00	8440—8512	22.50	1240.00	74975
100 Lir wł.	3200—3500	3400—3700	3750—3800	23.75	5530.00	33910
100 Lei rum.	5500—6000	5500—6100	—	3.15	228.20	45950
100 gul. hol.	5000—25000	7000—29000	—	204.30	48800.00	2011900
100 K. norw.	1500—3000	1500—3000	—	82.00	5921.00	13040
100 K. duńs.	800—850	8000—8 000	—	113.30	7818.00	162200
100 K. szw.	7000—7250	7000—7500	—	138.75	9387.50	1972000

UWAGA: „P” oznacza kursa poprzednie, ostatnio notowane

NADESŁANE.

W rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Wpisy do szkoły frebrowskiej i 4 klasy lud. w szkole **Heleny Makowieckiej** Na Bajkach 27. od 28. sierpnia między 11-1 przedpołudniem i 3-5. popoł. 23.10

Precz z wstydlivością!

Każdy lekarz ci powie, że codzienne punktualne odwiedzanie W. C. jest podług zdrowia. Cieszyć się utrzymaniem **zazaj rano „PURYFIG“**. W każdej aptece lub składzie adresem o rzytasz. (Skład z teką Mikolazsa).

Dentysta Technik **Zygmunt Brück** Tarnopol Mickiewicza 15. powrócił i przyjmuje i k przedtem od godz. 9-1 i 3-5. 2480

Syndykat Rolniczy

Lwów, plac Marjański 10. kupuje zboża z dostawą natychm astową oraz późniejszą i udziela zaliczek na dostawy wódnicze. 218.

Niszczycielska działalność Związku ziemian na Wołyniu.

Rewolucyjne posiedzenia ziemiańskie. — Wyteżona walka z bandytyzmem. — Wydanie służby folwarcznej.

(Od naszego korespondenta.)

Dubno w sierpniu.

Nikomtu tutaj nie jest tajemnicą, że poza wiedzą prezesa „Sokoła” ludzie wpływowi prowadzą kampanję zacieklą na rzecz Związku Ziemian. Obywatele ziemscy czując rozmach podtrzymujących ich osób, w szaleństwie nie znają granic. Na posiedzeniu Zw. Ziemian temu kilka tygodni wstecz, prezes tego związku powiedział, jak twierdzi naoczny świadek p. A. C. (1) że rząd polski krzywdzi chłopów Ukrainców wydając tajny okólnik, by ziemi chłopom nie sprzedawać tylko Polakom itd. 2) że należy głównie bronić praw popów, ziemi cerkiewnej itd. Zdania były tak oburzające, że Rosjanin p. Podbielski zaprotestował kilkakrotnie podkreślając, że mamy obecnie taki rząd, któremu należy się istotnie szacunek. Nie pomogły protesty, p. prezes ciągnął dalej, słuchacze wzburzeni wyszli, pytając się, gdzie byli. P. A. C. powiedział, że to nie jest Zw. Ziemian, a związek wrogów państwa. Na takim zgromadzeniu noga uczciwego człowieka nie powinna postać. (P. A. C. zapisał się do P. S. L. w dniu 14. sierpnia br.).

W dniu 6. sierpnia br. w Dubnie przy ul. Piękarskiej na zebraniu Związku Ziemian sędzi słyszeli jak na posiedzeniu kilkakrotnie wznoszono okrzyki „Precz z Piłsudskim! niech żyje Korfanty!”

Zgorznięci i przerażeni sąsiedzi tego domu do dzisiaj żyją pod wrażeniem ziemiańskiej rewolucji i dziwią się hardzo, że tu pod boki bolszewij nasi „rycerze” ziemianie zaczynają bawić się o mało że nie w towarzyszów.

W powiecie dubieńskim policja państwowa walczy z prawdziwym poświęceniem z rozwielmożnionym bandytyzmem, nie ma dnia, aby bandytów nie schwytano, ilość aresztowań bandytów sama mówi za siebie. Długo trzeba będzie walczyć z bandytami, ponieważ wielu kryje się po lasach, np. w Lubomirce widziano rabusiów uzbrojonych w karabiny, przy ognisku. Pomoc wojskowa jest konieczna.

Eksmisje służby folwarcznej w dobrach hr. Ledochowskich, Karwickich, Woroncowych-Daszkowych nie ustają. W Długoszyjach biwakuje 24 rodzin pod gołem niebem — w Ostrowku, Chorupanu w rowach przydrożnych gniazda ludzkie. „O cześć Wam panowie magnaci!”

Styrski.

KRONIKA SPORTOWA.

ROZGRYWKI O MISTRZOSTWO POŁUDNIOWEJ POLSKI.

Pogoń — Ruch (Górny Śląsk) 12:0 (4:0).

Właściwy sezon jesienny rozpoczął się w ubiegłą niedzielę bez błogosławieństwa nieba, gdyż zmienna pogoda i deszcz padający z przerwami od południa — nie zachęcały nikogo do wycieczki za Stryjską rogatkę na boisko Pogoni. Publiczności zebrało się mało, częścią i z powodu przewidzianej porażki górnośląskiej drużyny. Przebieg gry był wcale nie interesujący, gdyż przewaga Pogoni była tak olbrzymia, że goście wogóle nie mogli przyjąć do słowa i przez cały czas ograniczyć się musieli do ambitnej obrony. Sposób gry ich stoi jeszcze bezwzględnie nisko, tak, że nawet dla naszych drużyn klasy B. nie przedstawiałoby groźnego przeciwnika. Cechą bezwzględnie dodatnią, że mimo nieproporcjonalnego stosunku sił starała się drużyna „Ruchu” atakować, nie murując całkowicie bramki, lecz przyznać również trzeba, że usiłowania te były zupełnie bezowocne. Zaledwie kilka razy zdołali goście zaatakować bramkę Pogoni przez cały czas zawodów.

Pogoń we formie dobrej, szczególnie prawa strona ataku i jak zwykle Wacek K. Juras poprawił się widocznie, brak jednak celnych strzałów widoczny, za to Bacz i Wacek znakomici. Garbień i Stonecki grali słabiej, niż zwykle, szczególnie u pierwszego zawiody słynne „bomby”. Pomoc pracowała dobrze, obaj obrońcy i bramkarz nie mieli okazji do wykazania tego, co umieją. Z gości najlepszy w ataku prawy łącznik, grający b. ambitnie, dalej środek pomocy. Bramkarz nierutynowany.

Skład drużyn był następujący:

Pogoń — Haczewski; Ignarowicz, Olearczyk, Schneider, Wójcicki, Gutcz; Juras, Bacz, Wacek, Garbień, Stonecki.

Ruch — Krümmer; Gerlich, Szikowski, Winek, König II., Wygrabek; Junda, König, I., Russ, Szpalek, Prykop.

Gry zaczynają goście. Od razu Pogoń odbiera inicjatywę i mimo terenowych trudności po tej stronie boiska przyniata silnie. Już w 3 i 14 m. padają dwie pierwsze bramki przez Bacza. W 20 i 23 m. zdobywa Wacek dalsze dwa punkty dla Pogoni. Ruch atakuje parę razy, nie zagrażając bramce Pogoni. Wynik do pauzy niezmieniony. Po przerwie Pogoń gra z wiatrem i teraz uwidoczniła się już kolosalna wprost przewaga naszego mistrza okręgowego. W krótkich odstępach czasu pada ośm dalszych bramek, które składają się na końcowy rezultat 12:0 dla Pogoni. W drugiej części Bacz strzela trzy bramki w 11, 21 i 38 m., Wacek cztery w 27, 40, 43 i 45 m., wreszcie Garbień jedną z wypadu. O samym przebiegu trudno byłoby coś ciekawego napisać. Stosunek rzutów narożnych 11:0 dla Pogoni.

Sędziował wyznaczony przez P. Z. P. N. p. Zweig z Krakowa, dobrze.

Czarni I. B. — Ż. K. S. Jutrzenka 13:0 (3:0).

Stosunek sił podobny, jak na boisku Pogoni. Mimo murowania bramki nie zdołała obronić się Jutrzenka przed dwucyfrowym wynikiem.

F. N.

Cracovia—Torna Club 1:0. Kraków. Zawody piłki nożnej pomiędzy Cracovią a węgierskim klubem Budapesti Torna Club zakończyły się wynikiem 1:0 (0:0) na korzyść Cracovii. (PAT).

Polonia—Łódzki K. S. 3:0. Rozegrane w Łodzi zawody piłki nożnej między Polonią (warsz.) a Łódzkim K. S. zakończyły się wynikiem 5:0 (1:0) na korzyść Polonii.

Cracovia—Pogoń. W niedzielę 27. bm. rozegra Pogoń drugie zawody o mistrzostwo Południowej Polski z Cracovią. Zawody powyższe budzą zrozumiałe zainteresowanie wśród sportowej publiczności miejscowej i prowincji, gdyż zmierzają się dwaj długoletni rywale o tytuł mistrza Polski; wynik tego spotkania zadecyduje o tem, komu przypadnie zaszczytne miano mistrza. Wobec licznie napływających zgłoszeń o bilety na niedzielne zawody zarządził klub przed sprzedaż biletów we wszystkie dni w czasie od 10 do 13 i od 6 do 8 w lokalu klubu przy ul. Zyblowicza 1. 17, I p. Zawody niedzielne, które rozpoczną się

o 4.30 poprzedzi spotkanie drugiej drużyny L. K. S. Pogoni z 1-szą drużyną Akademickiego Związku Sportowego o g. 3.30 popoł.

Światowy rekord pływacki. Wczoraj w zawodach pływackich w Sztokholmie młody pływak, 20-letni Szwed, Arne Borg, ustalił nowy rekord światowy, przepluwając przestrzeń 1000 jardów w 13 min. 15 6 sek. i bijąc w ten sposób poprzedni rekord światowy, uzyskany przez Anglika Billingtona, który w r. 1905 przepluł 1000 jardów w 13 min. 34 8 sek.

Na międzynarodowych wyścigach pływackich zwyciężył Richeydel, pobijając 34-letnich spólowodników.

— **Turniej szachowy.** Wczoraj zakończył się ostatni dzień turnieju szachowego. Pierwsza nagrodę uzyskał Capablanca.

FRANC.-POLSKIE ZBLIŻENIE SPORTOWE.

Warszawski Związek sportowy „Orla Białego” nadesłał nam zawiadomienie następujące:

Po zawodach, zorganizowanych d. 14. lipca br. w parku Sobieskiego przez polsko-francuski Związek sportowy „Orla Białego”, członkowie tego Związku wysłali podziękowanie prezesowi franc. Rady ministrów p. Poincaremu, który z okazji tych igrzysk przysłał Związkowi całkowity ekwipunek.

Związek otrzymał niżej podaną odpowiedź, wskazującą zainteresowanie się nim p. Poincarego:

„Panie Prezesie! Myśl, zawartą w adreście, nadesłanym mi w imieniu „Orla Białego” specjalnie ocenilem i proszę pana przyjąć za nią me podziękowanie.

Było mi przyjemnie móc być pomocnym w pierwszych występach Związku panów i w ten sposób potwierdzić w dziedzinie sportu, uczucia przyjacielskiej współpracy, które ożywiają nasze dwa kraje.

Zechce Pan przyjąć, Panie Prezesie, zapewnienie moich przyjaznych uczuć.

Prezes Rady ministrów, minister spraw zagranicznych, „Poincare.”

OGŁOSZENIA.

GÓRNY ŚLĄSK!

Kamienice, hotele, browary, restauracje, kawiarnie, masarnie, hande kolonialne, fabryki i t. p. z rąk niemieckich za bezcen **do kupienia.**

Informacji udzieli Dom handlowy, Stanisław Kulikowski, Lwów, Teatyńska 7. Godziny urzędowe od 3—6 popołudniu. 2496

Wiedeński Międzynarodowy JARMARK

10—18 wrzesień 1922.

Korzystna okazja zakupu dla wszelkich potrzeb. 4000 wystawców z kraju i zagranicy. Oddział surowców i półfabrykatów. — Jarmark techniczny i budowlany.

Wszelkich informacji udziela

WIENER MESSE A. G. WIEN VII Messepalast

jak również honorowe przedstawicielstwa **LWÓW, Izba Handlowa i Polsko-Bałtyckie T-wo Handl. i Przemysłowe S. A. BRODY: Izba Handlowa 64**

Miłyńskie

kamienie, walc, łuszczarki, maszynsje, pa-y, gazę, motory, turbiny polera 2187.

„PILOT“ Lwów, ul. Batorego 4

Teatr świetliny **APOLLO**

Dziś i w dniu następnym
sensac. nowość! Nordisk

Zaginione radium

Dramat sensacyjno-krymi-
nalny w głównej roli

Joe Debs.

Zakład hodowli roślin

Grodkowice p. Brzezie, stacja Kłaj
poleca na sezon jesiennych siewów własnej hodowli
Ostkę Grodkowicką oryginalną — **Square-
head Grodkowicki** selekcyjny — **Zyto pol-
skie Grodkowickie** (wczesne) oryginalne oraz
reprodukcję: **Zyto Perkuskie II.** i odsiew
Extra Squarehead ze Sviid III. odsiew p d
on r o a Sekcji Nasenn. M. T. R. 248.

Wydział Kawy powiat. w Brzeżanach.

L. 2479/22. Brzeżany, dnia 11. sierpnia 1922.

KONKURS

na posadę lekarza okręgowego w Koniuchach
z poborami XII, XI, lub X stopnia plac urzę-
dników państw., zależnie od lat służby, ro-
cznym ryczałtem na objazdy w wysokości:
20.000 Mk. i ryczałtem na przybory kance-
laryjne rocznie 1500 Mp.

Po roku zadawalniającej służby nastąpić
może stabilizacja. — Do okręgu należą na tępu-
jące gminy i obszary dworskie: Augustówka,
Baranówka, Chorobród, Chorościec, Dryszczów,
Kuropatniki, Krasnopuszcza, Potok, Plichów
z Wolicą, Szybalin, Urmań.

Podanie ostemplowane wnieść należy do
Wydz. powiat. po dzień 15. wrz. śnia 1922. Do
podań dołączyć należy: 1) Dowód przynależno-
ści do Państwa Polskiego, 2) Dyplom Dra me-
ycy, 3) Znajomość języków krajowych, 4.
Dowód odbytej przynajmniej dwuletniej praktyki
5) Metrykę (chrztu lub inny dowód, że kandydat
nie przekroczył 40 rok życia. 246)

Sekretarz: Kom. sarz rządowy:

Bolesław Zadorecki w. r. Ks. Teodor Kordeba w. r.

Nauka i wychowanie

Szkoła Ireobliwska,
szkoła powszechna im
dra Niemca, Pełczyńska 18
Wpisy od 4-5. 2437

Matury sem. narządnej
kursu jednorocznego i dwu-
letniego od 15. września. Zofia
Słankiewiczowa, Hieronimowa
kursów. Zacharzewicza 3.
2027

Posady i prace.

Palak żonaty z dwójma
dziesięcioletnią prak-
tyką, poszukuje posady le-
śniczego, posiada bardzo do-
bre świadectwa. S. J. Scho-
lica. 2474

Poszukuję na rok zaci-
ony, na wieś, zdolnego
energicznego instruktora do
dwóch uczniów k. V. i II
klas gimn. Ofert listów, do
admin. rot. G. w. r. 2457

Palacz taryfy z dobremi
świadectwami poszukuje
posady do palenia cegieł. Ibo-
lacznia „A. Z.” do ad-
ministra. Kurjera 2460

Praktykanta biurowego
maturzystę, Polaka
chrześcijanina i chłopca do
biura przyjmie Syndykat Rol-
niczy, Lwów plac Marjański 10
248

Kupno i sprzedaż

Węgiel tanio
sprzeda admini-
stracja Kurjera Lwów.
ul. Chorążczyzna 26.

NAJWIĘKSZY WYBÓR

Poznańskim na Polce d b
rycerich najłakotniejszych
gospodarstw, i bryk tartak w
Ciechocinie, a ładów, przemysłowo-
handlowych, i a ich c po-
sada na sprzedaż „RTUNA”
toruń Szeroka 32. Telef. 233.
2069

Motory ropne od 6 do
120 hP, maszyn młyn-
skie kamienne, transmisje pa-
szo po cenach konkurencyj-
nych poleca „PILOT”, Lwów
Batorego 4. 1263

Używane sztuczne zęby,
precjoza, złoto, srebro,
srebrny, perły kupuje wy-
placając najwyższą wartość.
Struch, jubiler, Lwów, Le-
gionów 29. 2436

Sprzedam trymankę,
szafę, lustro, Chorąż-
czyzna 11, między 5-6.
2431

Fortepian sprzeda, Pje-
karska 23 I. p. 244

Kociol miedziany, wa-
wnątrz bielony, na 150
litrów do sprzedania, wiede-
ność Jan Krupa, Dekerta 3,
p. I. na ganku. 2484

Różne.

Piano, modne, pr. erabu,
kapel sze d. mskie, dzie-
cięce, plac Unji Brzeskiej 8,
Śliwka. 2449

Poszukuję lepszych pa-
nów na dobry domowy
wist. Zgłoszenia baczówna
św. Anny 3, w podwórku.
2481

Toponiska, koperni-
ka 1, przerabia, modnie,
tępo kapelusze filcowe, je-
wialne i samitne. 2219

Poszukuję od wiz śnia
bardzo dobrego umie-
szczenia dla ucznia 7 kl. real.
gimn. z poważną opieką me-
ską. List oferty do admini-
stracji pod „Obywatel”.
2458

**Ma „Targi Wschod-
nie”** projektuje i wy-
konuje artystycznie atyże re-
klamowe L. Tyrowicz, Pi-
karska 95. Zgłoszenia w go-
dzinach 2-4. 2492

Unieważniany dokument
zwożenia wydany re-
11 pp. Beżanin z r. 1921, na
imię Jana Fary, urodzonego
w r. 1901, syna Franciszka
Antoniny, zamieszkałego w
kolonji Ni dźwiedni ad De-
rewnia p. Zółki w. 2490

Mieszkania

Przyjmie inteligentną
młodszą panią do sta-
ncji. Opieka pewna, forte-
pian w domu. Zgłoszenia pod
„E. P.” do Admin. „Kurjera
Lwów.” 2441

Umieszczenie dla 2 s u-
dów lub pańienek —
pokój, elektryka, francuskie
kuchnia za prowianty i dopłatę.
Baczyńska, Solowa 6, boczna
Potockiego. 2486

Poszukuję dwóch do-
brzych, młodych po-
koiów, ewentualnie jed-
nego większego pokoju z przed-
pokojem lub bez, oprócz c y n-
szenia i og: dawać często b i e-
nia do admin. rot. „Teatr”.
2454

Przyjmie inteligentną
młodszą panią do sta-
ncji, uczęszczającą
do szkół na stancję. Pokój
osobny fortepian, opieka fran-
cuska. Zgłoszenia Lwów pl.
Dąbrowskiego 1. drugie piętro.
2486

RUSKAWIEC

Pensjonat „Marja Helena”

ma wolne pokoje z utrzymaniem od 20-go
sierpnia. Pościeli niema. 2463

Państwowa

Fabryka Związków Azotowych

w CHORZOWIE, Górny Śląsk

Produkuje azotniak (wapno azotowe,
Kalstickstoff) o zawartości 18-20% azotu.

Cena wynosi obecnie 1,400 mk., za kiloprocent azotu
loco graniczna stacja Górnego Śląska bez worków.

Fabryka dostarcza azotniak tylko w ładunkach ca-
łowagonowych a zapłata następuje z góry w kasie fa-
brycznej lub w Banku Małopolskim w Krakowie i jego
Filjach. Wysyłkę uskutecznią się na rachunek i ryzyko
kupującego.

Fabryka gwarantuje zawartość azotu, a kupującemu
przysługuje prawo sprawdzenia tej gwarancji w stacjach
kontrolnych w Dublinach, Krakowie, Poznaniu i War-
szawie.

Wszelkich porad w sprawie stosowania azotniaku
udziela stacja chemiczno-rolnicza w Dublinach i Biuro
porad przy Towarzystwie Gospodarskim we Lwowie
Kopernika 20. 2418

DO SPRZEDANIA!

Gospodarstwo

92 morg. pszennej ziemi dobre Lu-
dynki, 10 minut od berlińsko-po-
znańskiej szosy, 6 km. do miasta
i kolei. Żywy i martwy inwentarz
kompletny.

Gospodarstwo

70 morg. podatn. pod czerwoną ko-
niczynę, 4 morg. lasu, dobre budyn-
ki, 6 km. do miasta i kolei. Żywy
i martwy inwentarz kompletny.

Gospodarstwo

175 morg podatn. pod czerwoną ko-
niczynę, 10 morg. łąki, 2 morgi tor-
fowiska, 3 km. odd. od kolei, z ży-
wym i martwym inwentarzem bardzo
kompletny.

Cena podług umowy. — Wszystkie trzy gospodarstwa leżą w odległości trzech
km. razem. — Blizszych informacji udziela

Hermann Meissner Chelmińsko, pow.
Samotulski (Poznański)

Swierzba leczy uznana
przez powagi lekarskie
mydla „Maśó P-ra
Hebda”, nie plami białizny,
ma przyjemny zapach. Dłakoni
od swierzby i parcha
„EKWOL-HEBDA”.
Na Hemoroidy roślinna świe-
czki „RATELIN-HEBDA”.
Przedstawicielstwo na Lwów:
Apteka Dra. St. Steneta. 107

Zarząd Związku mieszkaniowego i bu- dowlanego „DOM” we Lwowie

spółdzielni z odowiedzialnością udziałami komunikuje,
ze wdrożył kroki o uzyskanie grantów budowlanych
tędzież o kredyty długoterminowe nisko procentowe,
aby zrealizować postulaty zgłaszającym się członkom.
Narazie podejmujemy się jeszcze w obecnym se-
zonie budowy domów drewnianych patentu: „Simplex”
oferowanych przez Bank Kredytowy w Warszawie, we-
dług modelu i planów znajdujących się w lokalu Związku
gosp. społ. „Jeń ść” ul. Lindego 6, gdzie członek dy-
spnujący p r celą i gotówką może zasięgnąć bliższych
informacji. 2493

„Dewajtis”

Naturalna woda stołowa pierwszorzędnej jakości
(a la Gieshübler). Wysyła i dostarcza Zarząd
źródła „Dewajtis” w Pacykowie pod Stanisła-
wem. 9410

Bacznosc Gospodarze!

Po Niemczech jest wybór gospodarstw od 4 do 5000 ty-
sięcy morgów posiadłości ziemskich. Kamienice ze s i d e-
pam od 500 tysięcy do 20 milionów marek. Zgłoszenia prz i-
muje **Maniecki w Grudziądzu ul. Trinkowa 12.**
2485

Dla budowy fabryk 40 słupów

(kolunny) zaraz dostarczy **PION** Lwów, Lwowska 48.
Telef. 476 2479

Żelazo sztabowe, Blache,

Dźwigary po oryginalnych cenach fabrycznych w
posyłkach całowagonowych poleca „PILOT”
Spółka z ogr. por. Lwów ul. Batorego 4. 2326